

LEGISLAȚIA STATELOR CARE INCRIMINEAZĂ INDIRECT RĂSPUNDEREA PENALĂ PENTRU INFRAȚIUNEA DE FALSIFICARE A PROBELOR

LEGISLATION OF STATES INDIRECTLY CRIMINATING CRIMINAL LIABILITY FOR THE CRIME OF COUNTERFEITING OF EVIDENCE

DOI: 10.5281/zenodo.4312882

CZU: 343.36

Marian GHERMAN,
doctor în drept, conferențiar universitar,
Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne
al Republicii Moldova,

Eugeniu PETERSCHI,
doctorand,
Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne
al Republicii Moldova

REZUMAT

Infrațiunea de falsificare a probelor este una din faptele antisociale care se regăsește la întâietatea capitolului XIV din Codul penal al Republicii Moldova, intitulat Infrațiuni contra justiției. Astfel, prin săvârșirea infrațiunii în cauză, se atentează direct la autenticitatea probelor într-un proces judiciar, atât civil cât și penal.

Completarea și armonizarea legislației penale în conformitate cu noile forme și modalități de comitere a faptelor ilegale, constituie un proces continuu care trebuie să persiste mereu într-un stat de drept. Una din acțiunile eficace în vederea constatării noilor genuri a metodelor infracționale, o constituie studierea legislațiilor altor state.

Așadar, ne propunem ca deziderat, analiza și studierea normelor juridice a altor organe legislative la capitolul instituirii infrațiuni de falsificare a probelor care, în final, vor forma conceptul unei noi versiuni a art. 310 Cod penal al Republicii Moldova, cu înaintarea unei propuneri de lege ferenda în strictă necesitate cu realitatea obiectivă de săvârșire a infrațiunii vizate pe teritoriul Republicii Moldova.

Cuvinte-cheie: *lege penală, organ legislativ, bune practici, alte state, falsificarea probelor, lege ferenda.*

SUMMARY

The crime of falsifying evidence is one of the antisocial acts found in the primacy of Chapter XIV of the Criminal Code of the Republic of Moldova, entitled Crimes against justice. Thus, by committing the crimes in question, the authenticity of the evidence in a trial, both civil and criminal, is directly threatened.

Completing and harmonizing criminal law in accordance with the new forms and modalities of committing illegal acts is an ongoing process that must always persist in the rule of law. One of the effective actions in order to find new genres of criminal methods is to study the laws of other states.

Therefore, we propose as a desideratum, the analysis and study of the legal norms of other legislative bodies regarding the establishment of offenses of falsification of evidence, which in the end, will form the concept of a new version of art. 310 Criminal Code of the Republic of Moldova, ferenda in strict necessity with the objective reality of committing crimes aimed at the territory of the Republic of Moldova.

Keywords: criminal law, legislative body, good practices, other states, falsification of evidence, lege ferenda.

Introducere. În corespundere cu cadrul legal al Republicii Moldova, prin noțiunea infracțiunii de falsificare a probelor se înțelege aplicarea răspunderii penale pentru faptele de falsificare a probelor în procesul civil de către un participant la proces sau de către reprezentantul acestuia, fapt pentru ce se aplică o pedeapsă sub forma amenzii în mărime de la 500 la 800 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Totodată, în cadrul art. 310, alin. (2) Cod penal al Republicii Moldova, se dislocă norma juridică, precum că falsificarea probelor în procesul penal de către persoana care efectuează urmărirea penală, procuror sau de către apărătorul admis în procesul penal se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 1.000 unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani [3, art. 310].

Gradul de investigare a problemei la momentul actual, scopul cercetării. Notorietatea problematicei supuse cercetării o reprezintă necesitatea dezvoltării pe care o parcurge statul Republica Moldova. Prin urmare, armonizarea și ajusta-

rea legislației naționale la noile forme și modalități de comitere a faptelor ilegale reprezintă o fază meritorie care trebuie să-și dețină rolul și poziția mereu verticală necesităților actuale, în vederea neadmiterii absolvirii de răspundere juridică a răufăcătorilor.

Unul din scopurile de primă-valoare a respectivului demers științific îl reprezintă informarea și prezentarea în fața cititorilor, precum și a cercetătorilor științifici, modalitățile normative existente în alte state de incriminare indirectă a infracțiunii de falsificare a probelor, inclusiv și a variantelor tipice de proceduri sancționatorie ce pot surveni prin aplicare de către organele de drept, odată cu admiterea în realitatea obiectivă a faptelor enunțate mai sus.

Materiale utilizate și metode aplicate. Materialele utilizate la structurarea și asamblarea științifică a articolului cu titlul Legislația statelor care incriminează indirect răspunderea juridică pentru infracțiunea de falsificare a probelor, o reprezintă atât Legea penală a Republicii Moldova, cât și Codurile penale ale altor state. Totodată, s-a acordat o atenție sporită și materialelor care conțin elemente esențiale și formează obiectul de bază al prezentului studiu, precum ar fi Legea nr. 288/2016, Statutul Uniunii Avocaților din Republica Moldova și Constituția Republicii Croația.

Metodele științifice aplicate în procesul studiului și elaborării prezentului stu-

diu științific fac parte din categoria celor mai diverse, fiind utilizate metodele cele mai eficiente în materia cercetării juridice. Astfel, în prim-plan s-a acordat o prioritate metodei analizei și celei comparative. Ulterior, în vederea prezentării unei structuri și esențe cuprinzătoare a articolului, au fost efectuate apelări științifice la metodele sintezei și deducției, inclusiv metoda istorică și metoda empirică.

Rezultatele obținute și discuții. Legiuitorul autohton a instituit expres în Partea specială a Codului penal, la capitolul XIV cu titulatura *Infrațiuni contra justiției*, denumirea generică a articolului 310 - Falsificarea probelor, pe când în unele Legi penale ale altor state asemenea intitulare expresă a infrațiunii de falsificare a probelor nu se regăsește. Răspunderea penală pentru infracțiunea respectivă este dislocată în varianta legislativă a altor norme juridice, care urmează a fi sistematizată, analizată și structurată nemijlocit cu aplicarea directă pentru fapta ilicită de falsificare a probelor. Astfel, în continuitatea demersului științific, ne propunem ca obiectiv elucidarea unor norme penale care incriminează indirect răspunderea penală pentru infracțiunea de falsificare a probelor, în ordinea care succed.

Legislativul român a specificat răspunderea penală pentru faptele de falsificare a probelor la norma juridică cu nr. 268 din Noul Cod penal al României.

Astfel, în corespundere cu prevederea legislativă menționată mai sus, se aplică o pedeapsă de tipul închisorii de până la 5 ani sau amendă făptuitorului care a primit, dobândit, transformat și/sau înlesnit valorificarea unui bun, care urma a fi admis în cadrul unui proces judiciar în calitate de dovadă [4, art. 268].

Adițional, la această descriere este de specificat că, în pofida faptului că articolul 268 din Noul Cod penal al României nu prevede expres titulatura faptei

de falsificare a probelor, răspunderea penală pentru comiterea sau intenția de săvârșire a acestei ilegalități este dedusă din conținutul descrierii modalității normative reiterate mai sus.

Adunarea Națională a Serbiei (organul legislativ), a dislocat indirect răspunderea penală a faptei ilicite de falsificare a probelor la articolul 334 din Codul penal al Serbiei, cu denumirea marginală de *Raportarea falsă*.

Potrivit normei juridice respective, legiuitorul sârb menționează că orice persoană care falsifică probele pentru a raporta la o persoană care a comis o infracțiune, deși cunoaște că persoana respectivă nu este un infractor – va fi pedepsită penal. O asemenea faptă se sancționează cu o pedeapsă de tipul închisorii de la 3 luni până la 3 ani – art. 334, alin.(1) Cod penal al Serbiei.

Totodată, este de remarcat că, în corespundere cu alineatul trei al aceluiași articol, va fi aplicată o amendă sau pedeapsa închisorii de până la un an calendaristic pentru faptele de autoraportare prin fals în calitate de autor al unei infracțiuni, deși persoana în cauză nu este subiectul real de drept, iar organele de aplicare a legii vor demonstra ulterior acest fapt – de falsificare a probelor privind autovictimizarea.

La fel, în concordanță cu normele penale sârbe, este pedepsită și persoana care instituie în realitatea obiectivă unele urme și/sau dovezi neclare ori neautentice ale unei infracțiuni cu scopul de a interveni în activitatea unor factori de decizie de a ușura procedura de condamnare a unei persoane despre care se știe sau se va stabili ulterior că aceasta a fost condamnată ca fiind nevinovată. Simultan cu comiterea acestor ilegalități, legiuitorul sârb a incriminat expres pedeapsa aplicabilă făptuitorului ca fiind una de tipul închisorii pe o perioadă de la șase luni până la cinci ani – art. 334, alin. (2) Cod penal al Serbiei [5, art. 334].

În temeinicia prevederilor care au fost menționate mai sus, precum ar fi aplicarea răspunderii penale pentru infracțiunea de falsificare a probelor, în Republica Moldova, România și Republica Serbia, este de notat că legiuitorul moldav a fost într-o oarecare măsură mai explicit și a menționat dispoziția faptei de falsificare a probelor în două variante-tipice - una ce se referă la procesul civil și cealaltă la procesul penal.

Legiuitorul român a înglobat infracțiunea de falsificare a probelor în dispoziția normativă de primire/dobândire, inclusiv acțiunea realizată prin transformare și înlesnire a valorificării bunului, faptă ce se referă la un proces judiciar. Așadar, aplicarea pedepsei subiectului de drept pentru falsificarea probelor în corespundere cu Noul Cod penal al României se va realiza prin îndeplinirea și/sau realizarea acțiunii de transformare ori înlesnirii veridicității dovezii care ulterior va fi prezentată în cadrul unui proces judiciar în calitate de probă.

Organul legislativ al Serbiei, în comparație cu cel al României, inclusiv și cu cel al Republicii Moldova, și-a ales calea cea mai simplă de nominalizare a dispoziției juridice la segmentul infracțiunii de falsificare a probelor. Astfel, acțiunea nemijlocită de falsificare a probelor pentru a fi raportată în adresa unei persoane în vederea indicării asupra faptului că persoana respectivă este infractor, deși se cunoaște că persoana dată nu a comis nici o ilegalitate – constituie varianta normativă a infracțiunii de falsificare a probelor, în accepția Adunării Naționale a Serbiei.

Deși la diversitatea modalității de gravare juridică a componenței infracțiunii de falsificare a probelor, în rezultat, sancțiunea penală este aplicabilă făptuitorului (Noul

Cod penal al României – art. 268; Codul penal al Serbiei – art. 334) pentru realizarea sau tentativa de comitere a infracțiunii care atentează direct la autenticitatea probelor într-un proces atât civil precum și penal – falsificarea probelor.

În Republica Tunisiană situată în nordul Africii, Adunarea reprezentanților poporului care are și statutul de organ legislativ al Tunisiei, în secțiunea VI intitulată Simularea unei infracțiuni din Codul penal al statului respectiv, a instituit într-o formă distinctivă articolul 142 ce are menirea de a sancționa faptele antisociale de falsificare a probelor.

Astfel, în corespundere cu norma juridică prenotată, constituie o infracțiune acțiunea de raportare autorităților publice despre o pretinsă faptă prevăzută de Legea penală despre care se știe cu certitudine că nu s-a comis în realitatea obiectivă sau au fost fabricate în mod ilegal și/ori abuziv unele dovezi cu indicarea directă la săvârșirea unei infracțiuni. O asemenea faptă se sancționează cu o pedeapsă de tipul închisorii de la trei luni până la un an calendaristic, inclusiv și cu aplicarea unei amenzi în mărime de la 20 până la 240 de dinari¹ – art. 142 Cod penal al Tunisiei [6, art. 142].

Codul penal al Tunisiei mai instituie răspunderea juridică pentru actele de fals a probelor și la articolul 172, care este dislocat în secțiunea XVI cu denumirea generică de Fals.

Așadar, potrivit art. 172 din Codul penal al Tunisiei, este pasibilă răspunderii penale persoana care în procesul exercitării atribuțiilor sale (publice și/sau private) profesionale, falsifică total ori parțial orice bun, document sau o altă dovadă, fie prin modificarea acesteia sau denatu-

¹ Dinarul Tunisian reprezintă valuta oficială a Republicii Tunisienne. Dinarul este principala monedă de unitate în mai multe țări din apropierea Mării Mediterane, iar utilizarea sa istorică este chiar mai răspândită. Dinarul Tunisian este împărțit în 1000 milimetri. Prescurtarea DT este adesea folosită în Tunisia, deși scrierea „dinar” după ce suma este de asemenea acceptabilă; abrevierea TD este menționată și în câteva locuri, dar este mai puțin folosită, având în vedere utilizarea comună a limbii franceze în Tunisia și derivarea franceză a DT (adică, Dinar tunisien).

rarea dovezii autentice. Pedepsa pentru o infracțiune de genul dat este una de tipul închisorii pe viață și cu amendă de 1.000 de dinari tunisieni. O pedeapsă similară este aplicabilă și făptuitorului care, având calitatea de salariat public și/sau privat, fabrică o dovadă greșită, ori prezintă în formă greșită adevărul în cadrul unui proces judiciar prin orice mijloace, indiferent de categoria acestora, necăutând la faptul că sunt tangibile sau intangibile, care în final, prin aspectul lor, induc în eroare reprezentății legale de aplicare a normelor de drept în practica judiciară – art. 172 Cod penal al Tunisiei [6, art. 172].

În condițiile descrise, este de remarcat că organul legislativ al Tunisiei, în postura Adunării reprezentanților poporului în co-raport cu organul legislativ al Republicii Moldova, în poziția Parlamentului Republicii Moldova, a dislocat indirect aplicarea răspunderii penale pentru comiterea infracțiunii de falsificare a probelor în modalitățile normative instituite la art. 142 și art. 172 Cod penal al Tunisiei.

Elementele componente ale varianteelor tipice legislative menționate mai sus, descriu în mare parte acțiunile care formează corpul faptei antisociale de falsificare a probelor. Astfel, aceste acțiuni se pot manifesta prin: fabricarea în mod abuziv și ilegal al unor dovezi, fabricarea totală sau parțială a unui bun (document), inclusiv și prin modificarea și/sau denaturarea dovezilor autentice, reper normativ, ce nu poate fi întâlnit la art. 310 Cod penal al Republicii Moldova.

Totodată, se constată că elementul sancționator aplicabil infracțiunii de falsificare a probelor prevăzut în Codul penal al Republicii Tunisienne este unul mai rigid în co-raport cu cel moldav. Așadar, pedeapsa pentru infracțiunea supusă analizei și cercetării, în Republica Tunisiană, poate fi aplicabilă cel mult până la amenda în sumă de 1.000 de dinari tunisi-

eni, chiar și cu o aplicare de pedeapsă de tipul închisorii pe viață, ceea ce nu poate fi observat și întâlnit la capitolul aplicării pedepsei penale în conformitate cu art. 310 Cod penal al Republicii Moldova.

Consiliul General al Principatului Vărilor Andorei, care reprezintă și organul legislativ andorian, a dislocat indirect răspunderea juridică pentru acțiunea ilegală de falsificare a probelor la art. 424 Cod penal cu denumirea marginală Reținerea resurselor prognozate, normă juridică din cadrul capitolului VIII, cu denumirea titlative Obstrucția justiției și neloialitatea profesională și procedurală.

Prin urmare, în concordanță cu varianta normativă a dispoziției articolului 424 Cod penal al Principatului Andorei, se sancționează cu pedeapsa închisorii pe un termen de la trei luni până la trei ani, subiectul de drept care, având în posesia sa unele mijloace de probă, fără a prezenta o justificare în limitele cadrului legal, a distrus, a înlocuit sau a confecționat o dovadă imaginară – art. 424 alin. (1) Cod penal al Principatului Andorei.

Totodată, legiuitorul andorian a prevăzut și varianta-tipică dacă persoana care realizează acțiunile menționate la art. 424, alin. (1) Cod penal al Principatului Andorei, deține funcția de funcționar public cu statut special sau un reprezentat al autorităților publice care a intervenit într-un mod subit în cadrul unui proces judiciar, atunci, acesta, pe lângă pedeapsa aplicabilă art. 424, alin. (1) va mai fi sancționat complementar cu interzicerea exercitării funcției respective până la patru ani calendaristici – art. 424, alin. (2) Cod penal al Principatului Andorei.

Iar dacă, făptuitorul care realizează acțiunile specificate mai sus, la art. 424, alin. (1) Cod penal al Principatului Andorei, deține funcția de avocat sau procuror, acestuia din urmă, pe lângă sancțiunea reiterată mai sus, îi va fi interzis prin

sentința instanței de judecată să mai exercite calitatea de avocat sau procuror până la șase ani – art. 424, alin. (3) Cod penal al Principatului Andorei [7, art. 424].

Cu referire la titulatura și descrierea normativă a art. 424 din Codul penal al Principatului Văilor Andorei, în comparație cu art. 310 Cod Penal al Republicii Moldova, este de menționat că, atât varianta normativă de la alin. (1), art. 424, cât și ce-a de la alin. (2) al aceleiași norme juridice, este una laconică și concisă – aspect asemănător cu mențiunile remarcate la art. 310 Cod Penal al Republicii Moldova. Ambele organe legislative (Parlamentul Republicii Moldova și Consiliul General al Principatului Văilor Andorei) au dislocat expres și temeinic varianta-tipică a infracțiunii de falsificare a probelor atât în formă directă (Republica Moldova), cât și indirectă (Principatul Andorei).

Meritoriu de reiterat la acest aspect este următorul cuprins legislativ și anume faptul că, în calitate de subiect al infracțiunii de falsificare a probelor, în conformitate cu cadrul normativ al art. 424 Cod penal al Principatului Văilor Andorei, este menționat expres funcționarul public cu statut special, avocatul și/sau procurorul, pe când, în concordanță cu dispoziția art. 310 Cod Penal al Republicii Moldova, în calitate de subiect al infracțiunii de falsificare a probelor poate fi: participantul la procesul civil sau reprezentantul acestuia; persoana care efectuează urmărirea penală, procurorul sau apărătorul admis în procesul penal.

Potrivit art. 2 din Legea nr. 288 din 16.12.2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, prin conceptul de funcție publică cu statut special se înțelege ansamblul de atribuții și responsabilități ale funcționarului public cu statut special stabilite în vederea realizării competențelor specifice entității din care face parte,

iar prin termenul de funcționar public cu statut special se constată că acesta este persoană angajată în cadrul aparatului central al Ministerului Afacerilor Interne, în autoritățile administrative sau instituțiile din subordinea acestuia, care deține grade speciale și exercită sarcini ce țin de competența entității din care face parte, în conformitate cu legislația în vigoare [1, art. 2].

Totodată, în corespundere cu art. 1 alin.(3) din Statutul Uniunii Avocaților din Republica Moldova nr. 302 din 29.01.2011 privind aprobarea Statutului profesiei de avocat, prin conceptul de avocat se explică definiția potrivit căreia ar fi persoana calificată și abilitată, conform Legii, să pledeze și să acționeze în numele clienților, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești, a organelor de drept și ale administrației publice sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții [2, art. 1, alin. (3)].

Potrivit art. 1 din Legea Supremă a Republicii Croația, acesta este un stat al bunăstării democratice, unitar și indivizibil [8, art. 1].

Sabor-ul (Parlamentul) Republicii Croația a adoptat la 26 octombrie 2011 Codul penal al țării, unde în limitele titlului 29 cu denumirea marginală Infracțiuni penale contra judiciarului, a dislocat într-o formă indirectă răspunderea penală pentru comiterea faptei antisociale de falsificare a probelor la art. 306, cu titulatura Obstrucția justiției.

Prin urmare, în corespundere cu norma juridică respectivă, este considerat subiect al infracțiunii orice persoană care, cu scopul de a induce un presupus martor sau martor expert să dea mărturie mincinoasă ori să prezinte dovezi false sau să împiedice prezentarea probelor autentice în procedurile penale preventive, procedurile în fața unei instanțe, a unui tribunal internațional al cărui jurisdicție este acceptată de către Republica Croația sau Co-

misia de arbitraj în proceduri infracționale ori administrative, proceduri în fața unui notar public sau a unei proceduri disciplinare: utilizează forța, amenințările sau orice altă formă de constrângere împotriva acestor persoane sau promite ori oferă un cadou sau orice alt beneficiu pentru acestea – se pedepsește penal. O asemenea faptă se sancționează cu o pedeapsă de tipul închisorii, pe un termen de la unu la opt ani – art. 306, alin. (1) Cod penal al Republicii Croația.

Simultan cu aceasta, oricine are un alt scop de prevenire sau obstrucționare semnificativă a prezentării probelor adevărate în cadrul unei proceduri în fața unei instanțe, unui tribunal internațional a cărui jurisdicție este acceptată de către Republica Croația sau Comisia de arbitraj, în proceduri false ori administrative, proceduri în fața unui notar public sau procedura disciplinară: ascunde, dăunează sau distruge un obiect sau un document care servește drept probă, falsifică o probă sau cine depune astfel de probe știind că este falsificată – la fel constituie o infracțiune și se pedepsește penal. Pedeapsa aplicabilă pentru comiterea unei fapte de genul dat va fi una de tipul închisorii pe un termen de la șase luni până la cinci ani – art. 306, alin. (2) Cod penal al Republicii Croația.

Totodată, este de reiterat că făptuitorul de drept care, cu scopul de a preveni sau de a împiedica în mod semnificativ prezentarea probelor autentice în procedurile judiciare ori administrative: înlătură, distruge, mută sau schimbă un aspect de delimitare a conținutului, în general, orice marcă de proprietate sau orice alt drept real prin falsificarea dovezilor – la fel va fi pasibil răspunderii penale pentru infracțiunea de falsificarea probelor. Prin urmare, o asemenea faptă ilicită se pedepsește cu pedeapsa închisorii ce nu depășește termenul maxim de trei ani de zile calendaristice – art. 306, alin. (3) Cod penal al Republicii Croația [9, art. 306].

Generalizând circumstanțele mențio-

nate mai sus, este de concluzionat că, urmare a reperelor efectuate și argumentate, apare necesitatea modificării și armonizării prevederilor art. 310 Cod penal al Republicii Moldova. Astfel, în calitate și cu titlul de lege ferenda, se înaintează următoarele variante-tipice ale infracțiuni de falsificare a probelor în conținutul art. 310 Cod Penal al Republicii Moldova, într-o nouă versiune.

Articolul 310. Falsificarea probelor.

(1) *Falsificarea probelor în procesul civil de către un participant la proces sau de către reprezentantul acestuia, se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1150 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.*

(2) *Falsificarea probelor în procesul penal de către persoana care efectuează urmărirea penală, procuror sau de către apărătorul admis în procesul penal, se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.*

(3) *Falsificarea probelor prevăzută la alin. (1) și/sau alin. (2) de către un funcționar public cu statut special, care nu se încadrează la alineatele precedente, se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 3 până la 5 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 7 ani.*

(4) *Falsificarea probelor prevăzută la alin. (1) și/sau alin. (2) de către un avocat care nu este participant la proces, se pedepsește cu amendă în mărime de la 1500 la 2000 unități convenționale sau cu închisoare de la 4 până la 7 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 6 la 9 ani.*

Totodată, pe lângă modificarea și ajustarea propusă mai sus a art. 310 Cod Penal al Republicii Moldova, este de menționat că, infracțiunea de falsificare a probelor poate fi comisă în realitatea obiectivă și de către o persoană juridică. Astfel, în vederea atragerii la răspundere penală și a subiectului infracțiuni în poziția unei persoane juridice, la fel se propune cu titlul de lege ferenda, adăugarea unei norme juridice de tip-nou, ce va sancționa și persona juridică în calitate de subiect de drept al infracțiuni de falsificare a probelor.

În condițiile descrise, propunem introducerea în capitolul XIV din Codul penal

al Republicii Moldova intitulat Infracțiuni contra justiției, a articolului 310 cu indice 5 (cinci), cu denumirea generică Falsificarea probelor de către o persoană juridică, în ordinea care urmează.

Articolul 310⁵. Falsificarea probelor de către o persoană juridică.

Falsificarea probelor într-un proces penal și/sau civil de către o persoană juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 7000 la 10000 unități convenționale sau cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 până la 15 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) lichidarea persoanei juridice.

BIBLIOGRAFIE

1. Legea nr. 288 din 16.12.2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne // Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 40-49 din 10.02.2017, în vigoare potrivit ultimei versiuni și modificării din 12.01.2018.
2. Statutul Uniunii Avocaților din Republica Moldova nr. 302 din 29.01.2011 privind aprobarea Statutului profesiei de avocat // Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 54-57 din 08.04.2011, în vigoare potrivit ultimei versiuni și modificării din 24.02.2012.
3. Codul penal al Republicii Moldova nr. 985 din 18.04.2002 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 128-129 din 13.09.2002, în vigoare din 12.06.2003. În: <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=286230>, vizualizat la 01.06.2020.
4. Noul Cod penal al României. În: <http://www.imliasi.ro/Noul%20cod%20penal.pdf>, vizualizat la 03.08.2020.
5. Codul penal al Serbiei din 2005, cu ultimele modificări și completări din 24.12.2012. În: https://www.legislationline.org/download/id/5480/file/Serbia_CC_am2012_en.pdf, vizualizat la 03.08.2020.
6. Codul penal al Tunisiei din 09.02.2015, cu ultimele modificări și completări din 01.01.2020, editat la Oficiul pentru Tipărire național al Republicii Tunisienne. În: <http://www.legislation.tn/sites/default/files/codes/Penal.pdf>, vizualizat la 04.08.2020.
7. Codul penal al Principatului Văilor Andorei din 14.03.1993, cu ultimele modificări și completări din 21.02.2005. În: https://www.legislationline.org/download/id/6357/file/Andorra_CC_2005_fr.pdf, vizualizat la 04.08.2020.
8. Constituția Republicii Croația. În: <http://www.sabor.hr/fgs.axd?id=17074>, vizualizată la 16.08.2020.
9. Codul penal al Republicii Croația din 26.10.2011, cu ultimele modificări și completări din 19.12.2018. În: https://www.legislationline.org/download/id/7896/file/Croatia_Criminal_Code_2011_en.pdf, vizualizat la 26.08.2020.

Prezentat: 12 octombrie 2020.

E-mail: pitterschi1979e@gmail.com